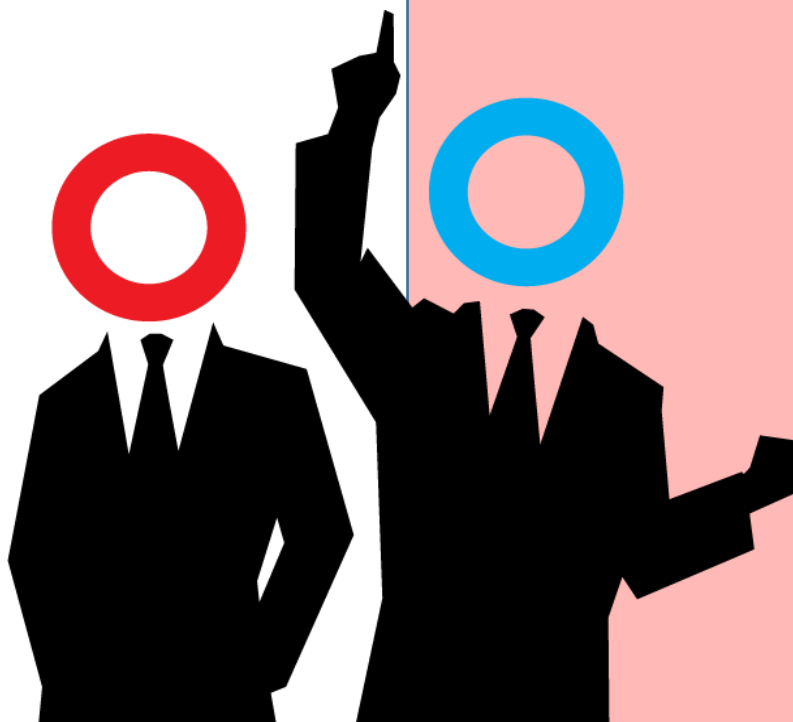

Атестація депутатів місцевих рад

1-й рік повноважень
Луцька міська рада

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Зміст

Вступ та методологія	3
Висновки.....	9
Відкритість та прозорість	11
Доброчесність	18
Підзвітність.....	25
Результати експертного опитування.....	28
Додаток 1 Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів місцевих рад.....	30

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторинрів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, доброчесного використання владних повноважень так серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторинрів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація, за підтримки [Міжнародного Фонду «Відродження»](#) розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровської, Подільської, Ренійської, Татарбунарської, Роздільнянської міських рад Одеської області.

¹ Соціологічне дослідження щодо політичної ситуації в Україні: 2021 рік // <https://uifuture.org/publications/zvit-socziologichnogo-doslidzhennya-shhodo-politychnoyi-sytuacziyi-v-ukrayini-2021-rku/>

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад за підтримки Національного фонду за демократію (NED) здійснювалось вже по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. **З 2018 року і натепер громадською кампанією «Атестація депутатів місцевих рад» охоплені міські ради 16 обласних центрів. Станом на 2021 рік кампанією охоплені депутати міських рад у Вінниці, Івано-Франківську, Кропивницькому, Києві, Луцьку, Львові, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Рівному, Сумах, Харкові, Херсоні, Хмельницькому, Черкасах та Чернігові.**

Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просуванням відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», ГО «Центр суспільних досліджень», Причорноморський центр політичних і соціальних досліджень, ГО «Хмельницька ініціатива», ГО «Центр Політичних Студій», ОПОРА Харків, Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу, Громадська організація «Центр громадської активності «Результат», ГО «Агентство економічного розвитку», Антикорупційна платформа «Інтегриті ЮА», ГО «Асоціація Політичних Наук», ГО «Агенція міських ініціатив».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, практикам належного управління за допомогою персоналізованої оцінки кожного депутата, а також сприяння підвищенню обізнаності жителів місцевих громад про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. Здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних для об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо оцінки ними реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, добросовісності та підзвітності.

Під **відкритістю для виборців** розуміється повнота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **добросовісним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору моральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді** **розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Критеріями виступали такі показники:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради: біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, місце і досвід роботи, про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата; фотокартка депутата;
- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому громадян, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) Здійснення регулярного особистого прийому громадян не рідше, ніж 1 раз на місяць, відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
- 5) Дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;
- 6) Дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;
- 7) Добровільне оприлюднення декларації в відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації в відповідному Державному реєстрі);
- 8) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади;

- 9) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування);
- 10) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень);
- 11) Належне врегулювання конфлікту інтересів, в разі його виникнення, під час прийняття рішень радою;
- 12) Наявність підтвердженої інформації про звіт депутата за результатами його діяльності за рік, про що свідчать відповідні публікації на офіційних сайтах, в соціальних мережах, ЗМІ;
- 13) Проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
- 14) Публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;
- 15) Відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;
- 16) Інформування місцевої ради про результати свого звітування;
- 17) Інформування про використання коштів депутатського фонду, або його аналогу;

В той самий час, задля адекватного відображення локального контексту діяльності кожного депутатського корпусу, представники яких проходять персональне оцінювання, обмежений перелік показників, може бути виведений з оцінювання, в разі, якщо певний показник діяльності не є актуальним для певної міської ради. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само уявляє собою середній показник оцінок по всім показникам, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

- 1) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади – в разі, якщо в місцевій раді відсутня практика використання інструменту депутатських запитів взагалі, натомість в депутатів є можливість вирішення питань, пов'язаний з реалізацією своїх повноважень на рівні депутатського звернення.
- 2) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – в разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування/або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів.
- 3) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – в разі

якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було.

- 4) Дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень – є обов'язковим критерієм, в разі, якщо протягом моніторингового періоду в депутата виникав конфлікт інтересів при прийнятті рішень (під час роботи в складі постійної комісії, або під час участі в пленарному засіданні сесії).
- 5) Інформування про використання коштів депутатського фонду (або його аналогу) – є обов'язковим критерієм лише для депутатів тих місцевих рад, в яких наявність такого «фонду» передбачена рішенням відповідної міської ради.

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, а також до голови та заступників голови обласної ради, не застосовується показник відвідування постійних комісій ради.

Для збору інформації за визначеними критеріями використовується аналіз інформації, розміщеної на офіційних сайтах рад, партій, депутатів, та інформації, отриманої у відповідь на запити на інформацію; проведення спостережень та експериментів за виконанням депутатами своїх повноважень та взаємодії з громадянами.

Перевірка проведення прийому виборців здійснювалась шляхом відвідування без попереднього повідомлення приймалень депутатів у той час, який самими депутатами був визначений, як час проведення прийому виборців.

Вивчення діяльності депутатів щодо відвідування пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувався шляхом очного спостереження за ходом відповідних заходів, а також вивчення протоколів та відеозаписів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

Для збору інформації за іншими критеріями використовувалися офіційні сайти рад, партій і депутатів, інформаційні запити, моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Експертне опитування.

В обласних центрах, де дистанція між депутатами міської ради і громадянами, набагато більше, ніж в невеликих містах проводилось опитування експертів, з метою порівняння оцінок експертного співтовариства з результатами комплексного персонального оцінювання за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями.

Для участі в експертному оцінюванні депутатів запрошувалися головні редактори ЗМІ міста, а також журналісти, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради, представники наукової спільноти міста, сфера наукових інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та здійснення міської політики, а також громадські активісти, діяльність яких пов'язана з взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонувалося дати індивідуальну оцінку кожному депутатові міської ради. Крім того, експертам пропонувалося вибрати критерії, якими вони в першу чергу керувалися при оцінюванні депутатів міської ради. Серед таких критеріїв є такі, за якими проводиться оцінювання депутатів за об'єктивно вимірюваними показниками, а також експертам надається можливість визначити власні критерії, які в запропонованому переліку відсутні.

По завершенню збору експертних оцінок, обчислюється середня оцінка депутата місцевої ради серед усіх експертів. Опитування експертів відбувається індивідуально, що виключає можливість впливу оцінок експертів один на одного.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати комплексної персональної оцінки депутатів за результатами третього року повноважень.

Строки та джерела

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 лютого по 30 квітня 2021 р.

Період для визначення оцінки по відвідуванню пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, виступів під час пленарних засідань, подання депутатських запитів, врегулювання конфлікту інтересів при прийнятті рішень, персонального голосування – листопад 2020-листопад 2021 рр..

Основою для визначення оцінок, пов'язаних зі звітами депутатів, була кампанія звітування депутатів про свою діяльність за перший рік здійснення ними повноважень, яка розпочалась наприкінці 2021 року. Кінцевою точкою оцінювання депутатської звітності є 15 березня 2022 р. В разі, якщо звіт депутата відбудеться пізніше зазначеної дати, він буде врахований в сукупній оцінці діяльності депутата протягом всього скликання, яка враховує звітні кампанії за всі роки.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контактні відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети. Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

Висновки

За період з листопада 2020 року до листопада 2021 року експерти ГО «Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу» здійснили комплексне персональне оцінювання роботи депутатів Луцької міської ради VIII скликання за показниками відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності. В результаті такого дослідження роботу кожного з депутатів було оцінено за шкалою від 0 до 5 балів.

У порівнянні з результатами оцінювання роботи депутатів попереднього скликання, коли жоден з представників міської громади не отримав «5» балів, а роботу ще семи обранців було оцінено в «0», «1» чи «2» бали, у чинній каденції **одразу п'ять депутатів Луцької міської ради отримали найвищий бал – «5»**. Водночас, роботу жодного з них не було оцінено найнижчими балами - «1» та «2».

Зокрема, позитивну оцінку «5» балів отримали одразу п'ятеро місцевих обранців (12%): троє представників фракції «Громадянського Руху «Свідомі» Андрій Лучик, Михайло Наход та Алла Надточій, а також дві представниці фракції «Європейська Солідарність» Алла Доманська та Ірина Колковська. Разом з тим, в «3» бали було оцінено роботу секретаря ради, представника фракції «За майбутнє» Юрія Безпятка та члена фракції «Слуга народу» Андрія Костенка. Усі інші депутати Луцької міської ради (83%) отримали за результатами своєї роботи в рамках дослідження «4» бали.

Другим компонентом дослідження діяльності депутатів Луцької міської ради стало проведення експертного опитування. Роботу місцевих обранців опитані оцінювали від «1» до «5» балів.

За результатами експертного опитування лідером серед позитивних оцінок експертів став депутат Михайло Наход (фракція «Громадський Рух «Свідомі»), який отримав максимальний бал – «5». Разом з тим, більшість опитаних експертів негативно оцінили роботу чотирьох представників ради – «2 бали»: Миколи Дуди, Ігоря Куріліна і Євгенія Ткачука (фракція «За майбутнє»), а також Андрія Костенка (фракція «Слуга народу»).

Загальні тенденції показників відкритості, прозорості, доброчесності та підзвітності, отримані в результаті дослідження роботи депутатів Луцької міської ради протягом першого року повноважень, демонструють позитивну динаміку, у порівнянні із результатами роботи депутатів Луцької міської ради попереднього скликання.

На офіційному сайті Луцької міської ради оприлюднені біографії усіх 42 депутатів. **Біографічні відомості щодо 83% місцевих обранців оприлюднені у повному обсязі**, включаючи, фотокартку депутата, інформацію про освіту, його поточне місце і досвід роботи, а також відомості про партійну приналежність. Разом з тим, у біографіях 17% місцевих обранців не зазначено лише одного із перелічених компонентів.

Усі 42 депутати Луцької міської ради здійснюють регулярний особистий прийом громадян за визначеними самими ж депутатами графіками. Інформація про час і графік здійснення прийому, адреса громадської приймальні чи місця проведення

прийому, а також контактна інформація частково чи повністю оприлюднена на сайті Луцькрати щодо кожного місцевого обранця. Зокрема, **повні відомості про здійснення прийому громадян оприлюднені щодо 71% депутатів.**

81% представників Луцької міської громади у раді активно використовують соціальні мережі, зокрема, Facebook, а також інші електронні інструменти для прямої комунікації з виборцями (відповідають на коментарі під дописами у соцмережах, відповідають на особисті повідомлення виборців, а також використовують онлайн громадські приймальні та інші онлайн інструменти взаємодії з мешканцями громади). Водночас, 19% з них не мають активних сторінок у соціальних мережах чи не користуються ними для комунікації з виборцями.

55% депутатів Луцької міської ради відвідали понад 90% пленарних засідань протягом першого року виконання своїх повноважень. Ще 38% місцевих обранців відвідали від 60% до 90% засідань. Натомість, 7% з них брали участь у менше, ніж 60% пленарних засідань.

Результати відвідуваності представниками міської громади засідань постійних депутатських комісій виявились дещо гіршими. **Лише третина депутатів (33%) відвідали понад 90% засідань комісій**, до складу яких входять. Водночас, 57% депутатів відвідали від 60% до 90% засідань своїх комісій. Ще 5% місцевих обранців відвідали від 40% до 60% засідань постійних комісій, а 3% - від 20% до 40% засідань комісій.

Як і в попередній каденції, у Луцькій міській раді надалі **зберігається позитивна тенденція щодо відсутності практики «кнопкодавства»** серед депутатів і, навпаки, використання практики повідомлення про наявний конфлікт інтересів під час розгляду на пленарних засіданнях окремих питань. Також усі без виключення депутати Луцькрати подали декларації про майно, доходи та зобов'язання фінансового характеру, хоч і не оприлюднювали їх на інших ресурсах, окрім сайту НАЗК.

У Луцькій міській раді хоч і зберігається практика озвучення та розгляду депутатських запитів під час пленарних засідань, втім, такий інструмент не є надто популярним серед депутатів. Зокрема, **правом озвучення депутатських запитів скористалися 31% депутатів протягом року.**

98% представників міської громади у раді звітували про свою діяльність перед виборцями в тій чи іншій формі протягом року. Причому, 64% депутатів звітували перед виборцями на публічному заході чи онлайн з можливістю для виборців поставити запитання. Текстові звіти депутатів також оприлюднені на офіційному сайті Луцькрати. Відсутні відомості лише про звітування представника фракції «За майбутнє» Юрія Безпятка.

Зміст звітів 40% депутатів повністю відповідає вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад». Водночас, найменше відомостей містять звіти депутатів Миколи Дуди, Євгенія Ткачука («За майбутнє»), Олександра Лазуки і Миколи Яручика («Європейська Солідарність»), Андрія Костенка («Слуга народу»).

Відкритість та прозорість

Однією з найважливіших ознак відкритості та прозорості депутата є оприлюднення інформації про себе та свою діяльність на офіційному сайті міської ради, включаючи фотокартку депутата, інформацію про освіту, досвід роботи, місце роботи та партійну приналежність; інформацію про час, місце проведення особистого прийому виборців, графік проведення прийому та контакти громадської приймальні. Разом з тим, кожен депутат зобов'язаний інформувати виборців про свою діяльність, налагодити комунікацію з виборцями шляхом використання різних каналів зв'язку.

Біографічні відомості про депутата на сайті міськради

Відповідно до частини 3 статті 3 Регламенту Луцької міської ради VIII скликання прозорість та відкритість роботи ради забезпечується через розміщення на офіційному сайті ради усїєї відкритої інформації, зокрема, інформації про депутатів ради: біографічних відомостей та фотографій усіх депутатів ради; контактних даних депутатів ради та графіку і місця прийомів виборців; партії, від яких обрані депутати та їх приналежність до фракцій і груп в раді.

Разом з тим, частина 5 статті 8 Регламенту передбачає, що для повного висвітлення своєї депутатської діяльності кожен депутат зобов'язаний надавати працівникам відділу секретаріату ради усю інформацію, визначену законодавством та цим Регламентом як обов'язкову для оприлюднення.

На офіційному сайті Луцької міської ради в розділі «Міська рада» - «Депутати міської ради» містяться персональні сторінки кожного із 42 депутатів міської ради, де розміщені біографії місцевих обранців. Біографічні відомості щодо 83% місцевих обранців оприлюднені у повному обсязі, включаючи, фотокартку депутата, інформацію про освіту, його поточне місце і досвід роботи, а також відомості про партійну приналежність.

Зокрема, такі відомості оприлюднили: Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Вікторія Майборода, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»); Ігор Гнетньов, Алла Доманська, Лілія Каньовська, Ірина Колковська, Олександр Лазука, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук і Микола Яручик («Європейська Солідарність»); Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик і Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»); Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік та Михайло Щур (ВО «Свобода»); Роман Бондарук, Андрій Костенко, Юлія Сачковська, Оксана Руднік та Олександр Ткачук («Слуга народу»); Андрій Авраменко, Дмитро Грачов (ВО «Батьківщина»).

Разом з тим, у біографіях 17% місцевих обранців не зазначено лише одного із перелічених компонентів. Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Оксана Лещинська, Андрій Разумовський («За майбутнє»); Олександр Козлюк та Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»). Зокрема, у біографіях усіх зазначених депутатів не вказано відомостей про їх партійну приналежність.

Здійснення особистого прийому громадян

Не менш важливою складовою діяльності кожного депутата місцевої ради є безпосередня взаємодія з мешканцями територіальної громади. Прийом виборців – одна з головних функцій депутата та одна з найефективніших форм комунікації з виборцями. У розділі «Міська рада» - «Прийом громадян депутатами» на офіційному сайті Луцької міської ради розміщено інформацію про час та місце проведення прийому виборців, контактні відомості громадської приймальні щодо кожного з депутатів.

Усі 42 депутати Луцької міської ради здійснюють регулярний особистий прийом громадян за визначеними самими ж депутатами графіками. Інформація про час і графік здійснення прийому, адреса громадської приймальні чи місця проведення прийому, а також контактна інформація частково чи повністю оприлюднена на сайті Луцькради щодо кожного місцевого обранця. Зокрема, **повні відомості про здійснення прийому громадян оприлюднені щодо 71% депутатів.**

З-поміж таких депутатів: Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»); Алла Доманська, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук і Микола Яручик («Європейська Солідарність»); Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик і Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»); Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік та Михайло Щур (ВО «Свобода»); Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»).

З-поміж таких депутатів: Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»); Ігор Гнетньов, Алла Доманська, Лілія Каньовська, Ірина Колковська, Олександр Лазука, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук і Микола Яручик («Європейська Солідарність»); Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик і Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»); Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік та Михайло Щур (ВО «Свобода»); Роман Бондарук, Андрій Костенко, Юлія Сачковська, Оксана Руднік та Олександр Ткачук («Слуга народу»); Андрій Авраменко, Дмитро Грачов, Олександр Козлюк та Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»).

Адреси громадських приймалень чи місця проведення особистого прийому громадян не оприлюднили лише двоє представників депутатського корпусу Луцькради (5%) – Андрій Авраменко та Олександр Козлюк (ВО «Батьківщина»).

Графік здійснення особистого прийому громадян не оприлюднений на сайті міської ради щодо депутатів: Андрія Авраменка та Олександра Козлюка (ВО «Батьківщина»), Романа Бондарука, Оксани Руднік і Юлії Сачковської («Слуга народу»).

Також на офіційному сайті Луцької міської ради не оприлюднено контактних телефонів приймалень депутатів: Романа Бондарука, Андрія Костенка, Оксани Руднік, Юлії Сачковської, Олександра Ткачука («Слуга народу»), Ігоря Гнетньова, Лілії Каньовської, Ірини Колковської, Олександра Лазуки («Європейська Солідарність»), Дмитра Грачова (ВО «Батьківщина»).

Представники жодної політичної партії у Луцькій міській раді не оприлюднювали анонсів прийомів громадян чи графіків здійснення таких прийомів на партійних сайтах за протягом першого року повноважень депутатів. Втім, дещо інша ситуація з оприлюдненням інформації про прийоми на офіційних сторінках партій у соціальних мережах.

Зокрема, на офіційних сторінках партій «Європейська Солідарність» та «Громадянський Рух «Свідомі» у мережі Facebook періодично протягом року оприлюднювали графіки прийому громадян депутатами Луцької міської ради, які входять до відповідних фракцій. Натомість, на офіційних сторінках місцевих осередків політичних партій ВО «Свобода», ВО «Батьківщина», «За майбутнє» та «Слуга народу» відомостей про графіки прийомів громадян депутатами не оприлюднювали.

8 із 42 депутатів Луцької міської ради (19%) використовують особисті сторінки у соціальній мережі Facebook для інформування виборців про місце і графік здійснення прийомів громадян та поширення контактів громадських приймалень. З-поміж обранців Луцької міської громади, які використовують такий інструмент інформування, – Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик, Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»), Андрій Разумовський («За майбутнє»), Микола Яручик («Європейська Солідарність»).

Протягом лютого-березня 2021 року представники ЛМГО «Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу» відвідували прийоми громадян депутатів Луцької міської ради відповідно до графіків та адрес, оприлюднених на офіційному сайті Луцькради. У разі відсутності адрес депутатських приймалень чи графіків проведення особистих прийомів на сайті міської ради, таку інформацію уточняли в телефонному режимі, контактуючи напряду з депутатами за оприлюдненими номерами телефонів.

В результаті прямої перевірки проведення/не проведення представниками Луцької міської громади у раді особистих прийомів вдалось підтвердити факти здійснення прийомів громадян 41 депутатом міськради із 42, що є досить високим показником відкритості місцевих обранців до виборців. Не вдалось тоді підтвердити факт проведення особистих прийомів депутаткою із фракції «За майбутнє» Вікторією Майбородою. Натомість, пізніше представникам ЦПАВК вдалось потрапити на прийом до депутатки, що може свідчити про нерегулярність проведення особистих прийомів громадян депутаткою на початку каденції.

В результаті прямої перевірки представниками ЛМГО «Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу» здійснення прийомів громадян депутатами Луцької міської ради відповідно до графіків та адрес, оприлюднених на офіційному сайті Луцькради вдалось підтвердити позитивну тенденцію, що усі депутати Луцької міської ради

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

здійснюють прийоми громадян особисто, не делегуючи такого обов'язку своїм помічникам, юристам чи працівникам депутатських приймалень.

На офіційному сайті Луцької міської ради в розділі «Міська рада» - «Прийом громадян депутатами» станом на 15 березня 2021 року була відсутня адреса громадської приймальні чи місця проведення прийому громадян щодо депутатів Андрія Авраменка, Юрія Безпятка, Олександра Козлюка та Ірини Чебелюк, втім, в результаті моніторингу з'ясувалося, що усі четверо місцевих обранців прийом громадян здійснюють регулярно.

З-поміж 42 депутатів Луцької міської ради 16 з них (38%) здійснюють особисті прийоми у приміщенні, виділеному міською радою для потреб депутата. Переважно це або кабінет №105, розташований безпосередньо у будівлі міської ради, або приміщення Центру надання адміністративних послуг. Обидві будівлі знаходяться у центральній частині міста, що є зручною локацією для переважної більшості виборців міста.

Ще 15 представників депутатського корпусу (36%) здійснюють особисті прийоми громадян у партійних приймальнях чи офісах. Йдеться про п'ятьох депутатів із фракції ВО «Свобода», шістьох місцевих обранців із фракції «Громадянський Рух «Свідомі» та чотирьох представників фракції «Слуга народу», за виключенням Олександра Ткачука. Оскільки приміщення політичних партій також знаходяться неподалік центральної частини Луцька, а офіс партії ВО «Свобода» навіть у самому центрі міста, такі місця для проведення прийомів громадян депутатами сприяють тому, що виборці можуть легко дістатися до зустрічі з депутатом.

Разом з тим, 9 депутатів міської ради (близько 22%) здійснювали прийоми громадян на робочому місці (переважно на підприємствах, установах чи організаціях, які вони очолюють). Такі заклади знаходять переважно в різних частинах міста, втім, з урахуванням виборчого округу, де обирався депутат, що сприяє прямій взаємодії місцевого представника з виборцями свого округу. Також депутат Луцької міської ради Олександр Козлюк здійснює прийом громадян на своєму виборчому окрузі поза межами робочого місця. І лише один депутат міської ради – Ігор Курілін – проводить прийоми громадян за межами міста Луцька, в селі Княгининок, що є недостатньо зручною локацією для безпосередньо мешканців обласного центру.

В результаті проведеного дослідження вдалось з'ясувати, що прийоми громадян 12 депутатів Луцькради (29%) відвідували до 5 виборців щомісяця, 8 депутатів (19%) – від 5 до 10 виборців, 6 депутатів (14%) – від 10 до 15 виборців, 14 депутатів (33%) – більше 15 виборців.

Інформування виборців про свою діяльність

Одним із обов'язків депутата є інформування виборців про свою роботу в місцевій раді та її органах, про виконання планів і програм економічного і соціального розвитку, інших місцевих програм, місцевого бюджету, рішень ради і доручень виборців.

Сучасні канали комунікацій дозволяють це робити швидко та ефективно, в тому числі, донести інформацію до максимальної кількості громадян та отримати зворотній

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

зв'язок. На сьогодні одним із найпопулярніших каналів комунікації депутатів Луцької міської ради з виборцями є соціальна мережа Facebook. Кожен обранець Луцької громади має свою особисту сторінку у мережі Facebook, що дозволяє об'єктивно оцінити, наскільки активно кожен з депутатів використовує такий інструмент для комунікації зі своїми виборцями та періодичного звітування про свою роботу.

Попри те, що усі 42 депутати Луцької міської ради VIII скликання мають особисті сторінки у соціальній мережі Facebook, не всі з них опублікували гіперпосилання на такі сторінки на офіційному сайті Луцької міської ради – лише 57%.

Зокрема, таку інформацію оприлюднили: Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк («За майбутнє»), Андрій Білан, Володимир Пшибельський, Микола Федік, Михайло Щур (ВО «Свобода»), Ігор Гнетньов, Алла Доманська, Лілія Каньовська, Ірина Колковська, Олександр Лазука, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук, Микола Яручик («Європейська Солідарність»), Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик, Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»), Андрій Костенко («Слуга народу»).

Близько половини місцевих обранців використовують свої сторінки у соціальній мережі Facebook і для інформування виборців, і для систематичної комунікації з ними, і для періодичного звітування про свою роботу. Серед таких місцевих обранців: Віталій Бондар, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»), Андрій Білан, Володимир Пшибельський, Микола Федік (ВО «Свобода»), Алла Доманська, Олександр Ніколайчук, Микола Яручик («Європейська Солідарність»), Олександр Козлюк, Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»), Андрій Лучик Алла Надточій, Михайло Наход, Тарас Шкітер, Валентин Хаймик, («Громадянський Рух «Свідомі»). На своїх офіційних сторінках депутати розповідають виборцям про розглянуті питання під час пленарних засідань і засідань депутатських комісій, прийняті рішення, про власні ініціативи, участь у «днях депутата», про результати виконання доручень виборців, анонсують проведення особистих зустрічей з виборцями чи проведення особистих прийомів громадян тощо.

Деяко нижчий рівень активності зафіксовано на сторінках депутатів: Андрія Авраменка, Дмитра Грачова (ВО «Батьківщина»), Юрія Безпятка, Юлії Дацюк, Романа Кравчука, Ігоря Куріліна («За майбутнє»), Ігоря Гнетньова, Ірини Колковської, Юрія Моклиці, Лілії Каньовської, Олександра Лазуки, Валентини Малютіної («Європейська Солідарність»), Алли Жупанюк, Михайла Щура (ВО «Свобода»), Олександра Ткачука («Слуга народу»), Андрія Маруняка («Громадянський Рух «Свідомі»). На своїх сторінках місцеві обранці періодично інформують виборців про результати своєї діяльності а раді, чи поширюють інформацію, розміщену на сторінках інших колег по депутатському корпусу.

Інші депутати Луцької міської ради, зокрема, Микола Дуда, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк («За майбутнє»), Андрій Костенко, Оксана Руднік, Юлія Сачковська («Слуга народу») мають або неактивні, або мало активні сторінки у соцмережі Facebook. Новий контент тут з'являється переважно раз на декілька місяців.

Також під час дослідження було враховано, як часто інформацію про діяльність депутатів Луцькрати оприлюднюють на сайтах політичних партій та сторінках партій у соціальних мережах.

До складу Луцької міської ради VIII скликання увійшли представники шести політичних партій, чиї офіційні сайти проаналізували представники ЦПАВК на наявність оприлюдненої інформації про діяльність їх представників у Луцькраті. Йдеться про сайти політичних партій «За майбутнє», «Європейська Солідарність», «Громадянський Рух «Свідомі», «Слуга народу», ВО «Свобода» та ВО «Батьківщина».

У політичній партії «За майбутнє» відсутній офіційний сайт місцевої організації партії, втім, наявна сторінка у соціальній мережі Facebook, яка використовується місцевими обранцями для інформування виборців про свою діяльність. Також тут є можливість написати повідомлення безпосередньо на сторінці в соцмережі, а також зазначена електронна адреса місцевої організації партії та контактний телефон для комунікації.

На офіційному сайті партії «Європейська Солідарність» знаходимо гіперпосилання на регіональний сайт партії на Волині, присвячений висвітленню діяльності місцевих осередків партії, в тому числі, тут знаходимо інформація про роботу депутатів Луцької міської ради. Також тут знаходимо електронну адресу партії, контактний телефон приймальні та гіперпосилання на сторінку обласного осередку партії в соцмережі Facebook. Є наявна в Facebook і сторінка «ЄС Луцьк», присвячена висвітленню роботи депутатів Луцької міської ради із фракції «Європейська Солідарність». На сторінці є можливість для виборців надіслати повідомлення, а також розміщено електронну адресу міської організації партії та посилання на сторінки партії в інших соціальних мережах.

Оскільки «Громадянський Рух «Свідомі» є місцевою політичною партією, відповідно, офіційний сайт-візитівка присвячений депутатам місцевих рад на Волині. Тут наявна коротка інформація про кожного з депутатів Луцької міської ради, а також розміщений контактний телефон та адреса приймальні, електронна адреса та гіперпосилання на сторінки партії у соціальних мережах. На офіційній сторінці партії у мережі Facebook висвітлюється інформація про діяльність місцевих обранців із фракції «Громадянський Рух «Свідомі» та дублюється контактна інформація.

У політичній партії «Слуга народу» відсутній офіційний сайт місцевого осередку партії, втім, наявний сайт партії, де немає інформації про діяльність депутатів Луцької міської ради з однойменної фракції. Частково інформація про представників Луцької громади у раді є на сторінці у соціальній мережі Facebook «Слуга народу – Волинь». Тут є можливість надіслати повідомлення, оприлюднена електронна адреса партії у Луцьку та розміщений контактний телефон.

Частково висвітлюють інформацію про роботу депутатів Луцькрати із фракції ВО «Свобода» на регіональному сайті партії. Втім, більше відомостей про діяльність представників депутатського корпусу можна знайти на сторінці у соціальній мережі Facebook «ВО «Свобода» Волинь». Тут також розміщена електронна адреса, є можливість написати повідомлення.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

У політичної партії ВО «Батьківщина» наявний сайт регіональної організації, а також є сторінка у соціальній мережі Facebook «Луцька міська партійна організація ВО «Батьківщина». На цих ресурсах висвітлюється інформація про діяльність депутатів Луцькради з однойменної фракції, розміщені контактні дані (номер телефону, електронна адреса, форма онлайн звернення).

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Доброчесність

Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» передбачає, що депутат зобов'язаний брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень. Відповідно до статті 37 цього ж закону пропуск депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії є підставою для його відкликання.

У депутатському корпусі Луцької міської ради не усі представники Луцької громади виконують такі вимоги законодавства. Разом з тим, не усі місцеві депутати користуються і своїми правами, зокрема, правом подання депутатських запитів.

Відвідування пленарних засідань

Протягом першого року повноважень депутатів Луцької міської ради VIII скликання відбулось 21 пленарне засідання ради. 55% депутатів Луцької міської ради відвідали понад 90% засідань. Ще 38% місцевих обранців відвідали від 60% до 90% з них. Натомість, 7% депутатів брали участь у менше, ніж 60% пленарних засідань.

Результати проведеного аналізу показали, що лише двоє обранців Луцької міської громади (5%) відвідали 21 пленарне засідання. Ними виявились голова фракції «За майбутнє» Вікторія Майборода та представниця фракції «Європейська Солідарність» Алла Доманська. Разом з тим, у Луцькій міській раді є і двоє депутатів, які пропустили по 10 засідань сесій. Йдеться про представника фракції «Слуга народу» Андрія Костенка та члена фракції «Європейська Солідарність» Олександра Лазуку.

Серед інших депутатів Луцької міської ради найбільше пленарних засідань проігнорував голова фракції «Слуга народу» Роман Бондарук – 8, а також представниця цієї ж фракції Юлія Сачковська – 7.

По шість пленарних засідань протягом року пропустили представники фракції «Європейська Солідарність» Ірина Колковська, Микола Яручик та Олександр Ніколайчук.

На п'ять засідань ради не з'явився голова фракції «Європейська Солідарність» Юрій Моклиця, представниця цієї ж політичної сили у раді Валентина Малютіна, а також представниця фракції «Слуга народу» Оксана Руднік.

Одразу шість представників міської громади у Луцькраді «прогуляли» по чотири пленарні засідання. Серед таких депутатів: представники фракції ВО «Свобода» Алла Жупанюк та Михайло Щур, член фракції ВО «Батьківщина» Дмитро Грачов, представник фракції «Слуга народу» Олександр Ткачук, член фракції «За майбутнє» Роман Кравчук, а також представниця фракції «Європейська Солідарність» Лілія Каньовська.

Троє представників фракції «За майбутнє» – Андрій Разумовський, Олег Тарасюк та Катерина Шкльода – були відсутні під час трьох пленарних засідань кожен.

На два пленарні засідання не з'явилися п'ятеро представників фракції «За майбутнє» Микола Дуда, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Юлія Дацюк та Оксана Степанюк. Також по два засідання ради пропустили: голова фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Тарас Шкітер та представник цієї ж фракції Михайло Наход, член фракції «Європейська Солідарність» Ігор Гнетньов, представник фракції ВО «Свобода» Володимир Пшибельський, а також представниця фракції ВО «Батьківщина» Ірина Чебелюк.

Четверо із шести представників фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Андрій Лучик, Алла Надточій, Андрій Маруняк та Валентин Хаймик були відсутні на одному пленарному засіданні кожен. Також по одному засіданню сесії пропустив секретар ради, представник фракції «За майбутнє» Юрій Безпятак, члени фракції «За майбутнє» Євгеній Ткачук та Віталій Бондар, голова фракції ВО «Свобода» Микола Федік та представник цієї ж політичної сили у раді Андрій Білан, голова фракції ВО «Батьківщина» Олександр Козлюк та представник цієї ж фракції Андрій Авраменко.

Якщо найбільше депутатів – усі 42 – відвідали пленарне засідання першої сесії Луцької міської ради, то найменше місцевих обранців були присутні на засіданні останньої, двадцять першої позачергової сесії – лише 27.

Загалом протягом періоду з 27 листопада 2020 року до 20 листопада 2021 року у Луцькій міській раді зафіксовано 132 випадки відсутності когось із депутатів на пленарних засіданнях. Зокрема, пленарне засідання третьої чергової сесії не відвідали 2 депутати, п'ятої чергової сесії – 2, сьомої чергової сесії – 4, дев'ятої – 2, десятої – 2, дванадцятої – 2, тринадцятої – 7, п'ятнадцятої – 8, сімнадцятої – 7, дев'ятнадцятої – 8, двадцятої – 7.

Разом з тим, пленарне засідання другої позачергової сесії пропустили 3 депутати, четвертої – 5, шостої – 8, восьмої – 8, одинадцятої – 12, чотирнадцятої – 9, шістнадцятої – 14, вісімнадцятої – 7, двадцять першої – 15.

Відвідування засідань постійних комісій

У Луцькій міській раді VIII скликання було сформовано 7 постійних депутатських комісій, зокрема:

- комісія з питань соціального захисту, охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, науки, культури, мови;
- комісія з питань генерального планування, будівництва, архітектури та благоустрою, житлово-комунального господарства, екології, транспорту та енергоощадності;
- комісія з питань міжнародного співробітництва, торгівлі, послуг та розвитку підприємництва, інформаційної політики, молоді, спорту та туризму;
- комісія з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю та корупцією, депутатської діяльності, етики та регламенту;
- комісія з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів;

- комісія з питань комунального майна та приватизації;
- комісія з питань земельних відносин та земельного кадастру.

За період з 27 листопада 2020 року по 30 листопада 2021 року у Луцькій міській раді відбулося 146 засідань семи депутатських комісій. Лише третина депутатів (33%) відвідали понад 90% засідань комісій, до складу яких входять. Водночас, 57% депутатів відвідали від 60% до 90% засідань своїх комісій. Ще 5% місцевих обранців відвідали від 40% до 60% засідань постійних комісій, а 3% - від 20% до 40% засідань комісій.

Усі засідання комісії з питань соціального захисту, охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, науки, культури, мови відвідала представниця фракції «За майбутнє» Оксана Лещинська; комісії з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю та корупцією, депутатської діяльності, етики та регламенту – представниця фракції «За майбутнє» Юлія Дацюк та голова фракції ВО «Свобода» Микола Федік; комісії з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів – керівниця фракції «За майбутнє» Вікторія Майборода; комісії з питань комунального майна та приватизації – представник фракції ВО «Свобода» Михайло Щур; комісії з питань земельних відносин та земельного кадастру – представник фракції «За майбутнє» Євгеній Ткачук та голова фракції ВО «Батьківщина» Олександр Козлюк.

Протягом першого року роботи Луцької міської ради VIII скликання відбулося 20 засідань постійної комісії з питань соціального захисту, охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, науки, культури, мови. 45% від усіх засідань пропустила представниця фракції ВО «Батьківщина» Ірина Чебелюк, 35% – представниця фракції ВО «Свобода» Алла Жупанюк, по 14% засідань – представниця фракції «Європейська Солідарність» Алла Доманська та представниця фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Алла Надточій; 10% – представник фракції «Європейська Солідарність» Ігор Гнетньов; 5% – член фракції «За майбутнє» Віталій Бондар.

Депутати, які входять до складу постійної комісії Луцької міської ради з питань генерального планування, будівництва, архітектури та благоустрою, житлово-комунального господарства, екології, транспорту та енергоощадності, протягом року збиралася на засідання 25 разів. Найбільше засідань комісії пропустили член фракції ВО «Батьківщина» Дмитро Грачов та представник фракції «Європейська Солідарність» Микола Яручик – по 28%; член фракції «Слуга народу» Олександр Ткачук – 24%, представник фракції «За майбутнє» Роман Кравчук та голова фракції «Слуга народу» – по 20%, представниця фракції «Європейська Солідарність» Валентина Малютіна – 16%, члени фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Андрій Маруняк та Михайло Наход – по 8%.

За цей же самий період відбулось 13 засідань постійної комісії Луцької міської ради з питань міжнародного співробітництва, торгівлі, послуг та розвитку підприємництва, інформаційної політики, молоді, спорту та туризму. 38% з них пропустив представник фракції «Європейська Солідарність» Олександр Лазука, 31% – представниця цієї ж фракції Ірина Колковська; 23% – представниця фракції «За майбутнє» Катерина

Шкльода; 15% – представниця фракції «Європейська Солідарність» Лілія Каньовська; 8% – член фракції ВО «Батьківщина» Андрій Авраменко.

Депутати Луцькрати, які входять до складу постійної комісії з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів, провели 28 засідань протягом року. Найчастіше не з'являвся на засідання голова фракції «Європейська Солідарність» Юрій Моклиця – у 46% випадків, голова фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Тарас Шкітер пропустив четверту частину усіх засідань, член фракції «За майбутнє» Андрій Разумовський та представниця фракції «Слуга народу» Оксана Руднік пропустили по 18% засідань, представниця фракції «За майбутнє» Оксана Степанюк та член фракції ВО «Свобода» Володимир Пшибельський не з'явилися на 11% засідань комісії, а представник фракції «За майбутнє» Ігор Курілін пропустив 7% засідань.

Представники постійної комісії Луцької міської ради з питань земельних відносин та земельного кадастру збирались на засідання 24 рази протягом року. Член фракції «Європейська Солідарність» Олександр Ніколайчук пропустив 33% від усієї кількості засідань, представник фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Валентин Хаймик – 17%, представник фракції ВО «Свобода» Андрій Білан – 13%, а члени фракції «За майбутнє» Олег Тарасюк і Микола Дуда – по 4% кожен.

17 засідань відбулося в рамках роботи постійної комісії Луцької міської ради з питань комунального майна та приватизації. 12% від усієї кількості засідань комісії пропустив представник фракції «Громадянський Рух «Свідомі» Андрій Лучик.

Функціонує у Луцькій міській раді і постійна комісія з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю та корупцією, депутатської діяльності, етики та регламенту, у якій відбулося протягом року 22 засідання. До складу цієї комісії входить двоє представників міської громади, які відвідали усі засідання комісії. Йдеться про голову фракції ВО ВО «Свобода» Миколу Федіка та представницю фракції «За майбутнє» Юлію Дацюк.

Водночас, у Луцькраті є двоє депутатів, які протягом року встигли попрацювати у двох різних комісіях кожен. Йдеться про представників фракції «Слуга народу» Андрія Костенка та Юлію Сачковську. Так, у складі постійної комісії з питань комунального майна та приватизації Андрій Костенко пропустив усі засідання, а у складі комісії з питань земельних відносин та земельного кадастру – 56%.

Станом на 26 серпня 2021 року депутата Андрія Костенка виключили зі складу постійної комісії Луцької міської ради з питань земельних відносин та земельного кадастру. Рішення про виключення депутата зі складу комісії прийняв депутатський корпус під час пленарного засідання міської ради у зв'язку з тим, що представник міської громади пропустив понад 50% засідань відповідної комісії. Після прийняття такого рішення депутатку із фракції «Слуга народу» Юлію Сачковську вивели зі складу постійної комісії з питань комунального майна та приватизації на основі заяви голови фракції. Відповідно, на місце депутатки Юлії Сачковської до складу відповідної комісії включили депутата Андрія Костенка, а Юлію Сачковську перевели до складу комісії з питань земельних відносин та земельного кадастру.

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

У свою чергу, Юлія Сачковська не відвідала 31% засідань постійної комісії Луцької міської ради з питань комунального майна та приватизації, а у складі комісії з питань земельних відносин та земельного кадастру – 38% засідань.

За період з 27 листопада 2020 року до 30 листопада 2021 року у Луцькій міській раді відбулося також одне спільне засідання комісій Луцької міської ради. На засідання не з'явилися депутати Роман Бондарук, Алла Жупанюк, Олександр Козлюк, Олександр Лазука, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Володимир Пшибельський, Юлія Сачковська, Євгеній Ткачук, Олександр Ткачук, Ірина Чебелюк, Михайло Щур, Микола Яручик.

Подання депутатських запитів

Згідно з частиною 2 статті 10 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат місцевої ради при здійсненні депутатських повноважень має право на депутатське звернення, депутатський запит, депутатське запитання.

У Луцькій міській раді хоч і зберігається практика озвучення та розгляду депутатських запитів під час пленарних засідань, втім, такий інструмент не є надто популярним серед депутатів. Питання «Запити» виносяться до розгляду депутатами на кожне чергове пленарне засідання Луцької міської ради. Під час 21 пленарного засідання, які відбулися протягом першого року повноважень Луцької міської ради VIII скликання, правом озвучення депутатських запитів скористалися 31% депутатів.

3-поміж місцевих обранців, які озвучували депутатські запити на засіданнях ради: Євгеній Ткачук («За майбутнє»); Алла Доманська, Лілія Каньовська, Ірина Колковська, («Європейська Солідарність»); Андрій Лучик, Алла Надточій, Михайло Наход, Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»); Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський (ВО «Свобода»); Роман Бондарук та Олександр Ткачук («Слуга народу»).

Разом з тим, жодного разу протягом року не скористалися своїм правом на озвучення депутатських запитів під час засідань ради: Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Катерина Шкльода («За майбутнє»); Ігор Гнетньов, Олександр Лазука, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук і Микола Яручик («Європейська Солідарність»); Андрій Маруняк, Валентин Хаймик («Громадянський Рух «Свідомі»); Микола Федік та Михайло Щур (ВО «Свобода»); Андрій Костенко, Юлія Сачковська, Оксана Руднік («Слуга народу»); Андрій Авраменко, Дмитро Грачов, Олександр Козлюк та Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»).

Голосування

Згідно з частиною 2 статті 7 Регламенту Луцької міської ради VIII скликання депутат ради користується правом ухвального голосу з усіх питань, що розглядаються на

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

засіданнях ради та її органів, до складу яких він входить. Кожен депутат у раді та її органах, до складу яких він входить, має один голос.

Варто наголосити на тому, що в Луцькій міській раді відсутня проблема «кнопкодавства» (неперсонального голосування). Протягом першого року повноважень жоден депутат місцевої ради не був звинувачений у таких зловживаннях.

Під час дослідження голосувань, в яких брали участь депутати Луцької міської ради, особливу увагу було приділено результатам розгляду проектів рішень, які не мають консенсусного сприйняття в міській спільноті та при підготовці до розгляду яких не пройшли ретельного обговорення як серед широких верств населення, так і серед експертних груп.

Одним із таких питань, яке розглядалось у раді протягом першого року роботи депутатського корпусу Луцькради було питання «Про звернення Луцької міської ради до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного вилучення з бібліотек усіх примірників книги «Принцеса+принцеса: довго і щасливо». За словами окремих місцевих обранців така книга загрожує розвитку інституту сім'ї в Україні та пропагує одностатеві шлюби. Ще частина депутатів висловились проти прийняття відповідного рішення, адже в існуванні такої книги не побачили жодних загроз.

Відтак, за проєкт рішення проголосували: Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»); Лілія Каньовська, Олександр Лазука («Європейська Солідарність»); Андрій Маруняк, Валентин Хаймик і Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»); Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік (ВО «Свобода»); Юлія Сачковська, Оксана Руднік («Слуга народу»); Андрій Авраменко, Дмитро Грачов, Олександр Козлюк (ВО «Батьківщина»).

Не підтримали проєкт рішення депутати: Ігор Гнетнєв, Алла Доманська, Ірина Колковська, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук («Європейська Солідарність»), Андрій Лучик, Михайло Наход («Громадянський Рух «Свідомі»).

Також було ряд депутатів, які не брали участь у голосуванні. Зокрема, йдеться про таких місцевих обранців: Роман Бондарук, Андрій Костенко, Олександр Ткачук («Слуга народу»), Алла Надточій («Громадянський Рух «Свідомі»), Андрій Разумовський («За майбутнє»), Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»), Михайло Щур (ВО «Свобода»), Микола Яручик («Європейська Солідарність»).

Подання електронної декларації

Відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції» всі депутати Луцької міської ради вчасно оприлюднили свої декларації про майно, доходи та зобов'язання фінансового характеру за 2020 рік на сайті НАЗК в Єдиному державному реєстрі декларацій. Разом з тим, відповідні відомості про декларації депутатів відсутні на офіційному сайті Луцької міської ради щодо 41 депутата, за виключенням Миколи

Яручика («Європейська Солідарність»). В інших джерелах місцеві обранці теж декларацій не публікували.

Разом з тим, на офіційному сайті Луцької міської ради в розділі «Запобігання проявам корупції» є гіперпосилання на Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за допомогою якого можна знайти будь-яку декларацію, в тому числі і електронні декларації секретаря та депутатів ради.

Дії в умовах конфлікту інтересів

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» депутати місцевих рад зобов'язані врегулювати конфлікт інтересів, який може виникнути в ході реалізації їх повноважень. Відповідно до статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування» міський голова, секретар та депутат міської ради бере участь у розгляді, підготовці та прийнятті рішень відповідною радою за умови самостійного публічного оголошення про наявність конфлікту інтересів під час засідання ради, на якому розглядається відповідне питання.

Як і в попередній каденції, у Луцькій міській раді надалі зберігається позитивна тенденція щодо використання практики повідомлення про наявний конфлікт інтересів під час розгляду на пленарних засіданнях окремих питань.

Протягом першого року повноважень ради було зафіксовано випадки врегулювання конфлікту інтересів під час розгляду порядку денного сесій відносно трьох депутатів. Йдеться про таких місцевих обранців, як: Юрій Безпятко, Євгеній Ткачук («За майбутнє») та Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»).

Разом з тим, випадків прийняття депутатами рішень в умовах неврегульованого конфлікту інтересів у Луцькій міській раді зафіксовано не було.

Підзвітність

Відповідно до частини 1 статті 16 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями. Про це йдеться також у статті 8 Регламенту Луцької міської ради VIII скликання.

Критерій підзвітності депутатів Луцької міської ради оцінювався за кількома показниками: наявність факту звітування депутата за перший рік повноважень, публічне звітування перед виборцями, інформування ради про результати звітування (оприлюднення звіту на офіційному сайті ради), відповідність змісту звіту вимогам закону, інформування про використання коштів депутатського фонду.

Звітування депутатів

За результатами дослідження було встановлено, що 98% представників Луцької міської громади у раді звітували про свою діяльність перед виборцями в тій чи іншій формі. Текстові звіти депутатів також оприлюднені на офіційному сайті Луцькради. Відсутні відомості лише про звітування представника фракції «За майбутнє» Юрія Безпятка.

64% депутатів Луцькради звітували перед виборцями на публічному заході чи онлайн з можливістю для виборців поставити запитання. Решта 36% місцевих обранців оприлюднили на офіційному сайті міської ради чи в інших публічних джерелах свої текстові звіти.

Зокрема, публічно звітували перед виборцями: Андрій Білан, Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік, Михайло Щур (ВО «Свобода»), Андрій Авраменко, Олександр Козлюк, Олександр Ткачук, Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»), Роман Бондарук, Оксана Руднік, Юлія Сачковська («Слуга народу»), Юлія Дацюк, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»), Алла Доманська, Ірина Колковська («Європейська Солідарність»), Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Валентин Хаймик, Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»).

Натомість, депутати Віталій Бондар, Микола Дуда, Роман Кравчук, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк («За майбутнє»), Ігор Гнетньов, Лілія Каньовська, Олександр Лазука, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук, Микола Ярчук («Європейська Солідарність»), Дмитро Грачов (ВО «Батьківщина»), Андрій Костенко («Слуга народу») – не звітували перед виборцями на публічному заході, не інформували раду про проведення таких публічних звітів, натомість оприлюднили текстові звіти.

Відповідність змісту звіту вимогам закону

Відповідно до частини 2 статті 16 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» звіт депутата повинен містити відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано, а також про його роботу у виборчому окрузі, про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання, про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів, а також доручень виборців свого виборчого округу.

Зміст звітів 40% представників депутатського корпусу Луцької міської ради повністю відповідає вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад».

Йдеться про звіти депутатів: Андрія Білана, Алли Жупанюк, Володимира Пшибельського, Миколи Федіка, Михайла Щура (ВО «Свобода»), Ірини Колковської («Європейська Солідарність»), Андрія Лучика, Михайла Находа, Андрія Маруняка, Алли Надточій, Михайла Находа, Валентина Хаймика, Тараса Шкітера («Громадянський Рух Свідомі»), Оксани Лещинської, Вікторії Майбороди, Андрія Разумовського, Оксани Степанюк («За майбутнє»), Ірини Чебелюк (ВО «Батьківщина»).

Одного з перелічених в законі критеріїв бракує у звітах депутатів: Романа Бондарука («Слуга народу»), Юлії Дацюк, Романа Кравчука («За майбутнє»), Алли Доманської, Валентини Малютіної, Юрія Моклиці та Олександра Ніколайчука («Європейська Солідарність»).

Двом із усіх перелічених в законі критеріїв не відповідають звіти депутатів: Андрія Авраменка, Дмитра Грачова, Олександра Козлюка (ВО «Батьківщина»), Віталія Бондаря, Ігоря Куріліна, Олега Тарасюка, Катерини Шкльоди («За майбутнє»), Ігоря Гнетньова, Лілії Каньовської («Європейська Солідарність»), Оксани Руднік, Юлії Сачковської, Олександра Ткачука («Слуга народу»).

Разом з тим, більшості критеріїв не відповідають звіти представників депутатського корпусу: Миколи Дуди, Євгенія Ткачука («За майбутнє»), Олександра Лазуки і Миколи Яручика («Європейська Солідарність»), Андрія Костенка («Слуга народу»).

Депутатський фонд

У Луцькій міській раді з 2021 року діє «Програма формування та використання коштів депутатського фонду на 2021-2025 рр.». Програма була створена з метою оперативного та ефективного забезпечення активної участі депутатів міської ради у задоволенні нагальних потреб громади: виконання опоряджувальних, ремонтних та будівельних робіт, спрямованих на відновлення житлового фонду, благоустрою територій громади, покращення матеріально-технічної бази та стану приміщень бюджетних установ та установ соціально-культурної сфери, фінансову підтримку громадських організацій, що здійснюють діяльність на території громади.

На реалізацію цієї Програми кожного року у бюджеті міської громади передбачаються кошти в сумі 4 млн 200 тис. грн із розрахунку по 100 тис. грн на кожного депутата.

Також Програмою передбачений вичерпний перелік завдань та заходів, на які депутати мають можливість спрямовувати відповідні кошти.

Протягом 2021 року усі виділені 100 тис. грн використали депутати: Андрій Авраменко, Ірина Чебелюк (ВО «Батьківщина»), Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Євгеній Ткачук, Катерина Шкльода («За майбутнє»), Андрій Лучик, Андрій Маруняк, Алла Надточій, Михайло Наход, Тарас Шкітер («Громадянський Рух «Свідомі»), Олександр Ткачук («Слуга народу»), Микола Федік, Михайло Щур (ВО «Свобода»), Микола Яручик («Європейська Солідарність»).

Більше 90 тис. грн зі свого депутатського фонду витратили: Андрій Білан, Володимир Пшибельський (ВО «Свобода»), Ігор Гнетньов, Лілія Каньовська, Юрій Моклиця, Олександр Ніколайчук («Європейська Солідарність»), Дмитро Грачов, Олександр Козлюк (ВО «Батьківщина»), Оксана Руднік («Слуга народу»).

Разом з тим, Алла Доманська («Європейська Солідарність») використала 89 тис. 985 грн зі свого депутатського фонду, Ірина Колковська («Європейська Солідарність») – 83 тис. грн, Алла Жупанюк (ВО «Свобода») – 80,5 тис. грн, Валентин Хаймик («Громадянський Рух «Свідомі») – 80 тис. грн, Юлія Сачковська («Слуга народу») – 75 тис. грн, Роман Бондарук («Слуга народу») – 70 тис. грн, Валентина Малютіна («Європейська Солідарність») – 61 тис. 389 грн, Олександр Лазука («Європейська Солідарність») – 45 тис. грн.

Жодної копійки зі свого депутатського фонду не витратив лише депутат Андрій Костенко («Слуга народу»).

**National Endowment
for Democracy**
Supporting freedom around the world

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

Одеська обласна організація
КОМІТЕТ ВИБОРЦІВ УКРАЇНИ

Результати експертного опитування

Одним із компонентів оцінки діяльності депутатів Луцької міської ради стало проведення експертного опитування. Роботу місцевих обранців опитані оцінювали від «1» до «5» балів, а також обирали критерії, якими керувались під час оцінки роботи депутатів, з запропонованих, або ж вказували свої власні критерії. Також під час виставлення оцінок кожному із 42 представників Луцької міської громади у раді експерти могли обрати варіант «Нічого не знаю про депутата/депутатку, його/її діяльність».

Відтак, за результатами експертного опитування лідером серед позитивних оцінок експертів став депутат Михайло Наход (фракція «Громадський Рух «Свідомі»), який отримав максимальний бал – «5» від більшості опитаних експертів. Разом з тим, більшість респондентів негативно оцінили роботу чотирьох представників ради, в результаті чого депутати отримали по «2 бали». Серед таких місцевих обранців: Микола Дуда, Ігор Курілін, Євгеній Ткачук (фракція «За майбутнє»), а також Андрій Костенко (фракція «Слуга народу»).

Разом з тим, 10 із 42 депутатів Луцькради (24%) отримали за свою роботу від більшості експертів оцінку «4» бали. З-поміж таких представників ради: Андрій Білан (фракція ВО «Свобода»), Алла Доманська, Ірина Колковська, Олександр Лазука, Олександр Ніколайчук, Микола Ярчук (фракція «Європейська Солідарність»), Андрій Лучик, Алла Надточій, Тарас Шкітер (фракція «Громадянський Рух «Свідомі»), Ірина Чебелюк (фракція ВО «Батьківщина»).

Роботу ще 27 депутатів (64%) експерти оцінили посередньо – «3» бали. Таку оцінку від опитаних отримали: Андрій Авраменко, Дмитро Грачов, Олександр Козлюк (ВО «Батьківщина»), Юрій Безпятко, Віталій Бондар, Юлія Дацюк, Роман Кравчук, Оксана Лещинська, Вікторія Майборода, Андрій Разумовський, Оксана Степанюк, Олег Тарасюк, Катерина Шкльода («За майбутнє»), Роман Бондарук, Оксана Руднік, Юлія Сачковська, Олександр Ткачук («Слуга народу»), Ігор Гнетньов, Лілія Каньовська, Валентина Малютіна, Юрій Моклиця («Європейська Солідарність»), Алла Жупанюк, Володимир Пшибельський, Микола Федік, Михайло Щур (ВО «Свобода»), Андрій Маруняк, Валентин Хаймик («Громадянський Рух «Свідомі»).

Також за результатами експертного опитування у депутатському корпусі Луцької міської ради є 19% представників, про діяльність яких нічого не знають близько половини опитаних. Такими депутатами виявились: Дмитро Грачов (ВО «Батьківщина»), Микола Дуда, Роман Кравчук, Ігор Курілін, Оксана Степанюк, Ігор Тарасюк («За майбутнє»), Оксана Руднік, Юлія Сачковська («Слуга народу»).

Водночас, для кожного з опитаних експертів відома діяльність депутатів: Романа Бондарука («Слуга народу»), Андрія Білана, Алли Жупанюк (ВО «Свобода»), Андрія Лучика, Алли Надточій, Михайла Находа, Тараса Шкітера («Громадянський Рух «Свідомі»), Андрія Разумовського, Євгенія Ткачука («За майбутнє»), Миколи Ярчука («Європейська Солідарність»).

При позитивній оцінці діяльності депутатів Луцької міської ради експерти найчастіше надавали перевагу таким критеріям, як: відкритість депутата до виборців, прозора діяльність депутата (87%); активність депутата під час роботи в раді, включаючи виступи на пленарних засіданнях ради, участь в обговоренні проектів рішень, участь у розробці проектів рішень, здійснення контролю за виконанням рішень (80%); відсутність голосувань у депутата за суперечливі рішення (60%); активність депутата під час роботи з виборцями, включаючи здійснення прийому громадян, участь у вирішенні проблем міста, округу, мікрорайону (60%); підзвітність перед виборцями (53%).

Разом з тим, експерти також називали критерії щодо відсутності зафіксованих випадків порушення прав людини і чинних законів, підзаконних актів відносно депутата (47%) та відсутності фактів фігурування депутата в антикорупційних журналістських розслідуваннях, а також відсутності відомостей про діяльність депутат, яка має ознаки корупції (47%).

Оцінюючи роботу депутатів негативно, експерти найчастіше керувалися такими критеріями: невідкритість і непрозорість роботи депутата (73%); фігурування депутата в антикорупційних журналістських розслідуваннях, наявність відомостей про діяльність депутата, яка має ознаки корупції, голосування в умовах конфлікту інтересів, наявність незадекларованого майна (67%); голосування депутата за суперечливі рішення Луцької міської ради (60%); відсутність співпраці та комунікації депутата з виборцями (60%); відсутність активності депутата під час роботи в раді, включаючи виступи на пленарних засіданнях ради, участь в обговоренні проектів рішень, участь у розробці проектів рішень, здійснення контролю за виконанням рішень (53%); наявність випадків порушення депутатом прав людини, законів і підзаконних актів (53%); відсутність фактів звітування перед виборцями з боку депутата (47%).

Додаток 1 Експерти, які взяли участь в оцінюванні депутатів місцевих рад

1. **Юрій Кресак**, голова правління Волинського відділення Комітету Виборців України
2. **Оксана Ярош**, завідувачка кафедри політології та державного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки, голова ГО «Гендерний центр Волині»
3. **Юрій Горбач**, директор Центру журналістських розслідувань «Сила правди»
4. **Василь Пахолок**, доцент кафедри політології та державного управління Волинського національного університету імені Лесі Українки
5. **Юлія Ютовець**, ДТС ВГО «Громадянська мережа ОПОРА» у Волинській області
6. **Антон Бугайчук**, політолог, аналітик Центру журналістських розслідувань «Сила правди»
7. **Тетяна Шарпата**, політолог
8. **Мирослав Ватащук**, журналіст видання «Гал-інфо»
9. **Роман Колюхов**, журналіст ІА «Конкурент»
10. **Оксана Киричук**, засновниця ГО «Агенція регіонального розвитку Прибужжя»
11. **Оксана Петрук**, заступниця директора Центру журналістських розслідувань «Сила правди»
12. **Орися Харитонюк**, аспірантка Волинського національного університету імені Лесі Українки
13. **Оксана Ютовець**, соціологиня, член ГО «Озерний вітер»
14. **Володимир Роса**, ведучий ГО «Громадське інтерактивне телебачення»
15. **Павло Мельничук**, кореспондент «Суспільне. Волинь»